

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

7.6.2006

B6-0335/2006

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

suuliselt vastatavate küsimuste B6-0209/2006 – B6-0220/2006 ja
B6-0222/2006 – B-0223/2006 alusel

vastavalt kodukorra artikli 108 lõikele 5

Esitaja(d):

- Karl-Heinz Florenz, John Bowis, Anders Wijkman ja Françoise Grossetête fraktsiooni PPE-DE nimel
- Anne Ferreira ja Guido Sacconi fraktsiooni PSE nimel
- Chris Davies fraktsiooni ALDE nimel
- Satu Hassi, Elisabeth Schroedter, Carl Schlyter ja Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf fraktsiooni Verts/ALE nimel
- Jonas Sjöstedt fraktsiooni GUE/NGL nimel
- Liam Aylward, Alessandro Foglietta ja Adriana Poli Bortone fraktsiooni UEN nimel
- Johannes Blokland

Läbivaadatud säästva arengu strateegia

Euroopa Parlamendi resolutsioon läbivaadatud säästva arengu strateegia kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 2001. aasta Göteborgi kohtumisel vastuvõetud säästva arengu strateegiat ja Johannesburgi säästva arengu tippkohtumisel 2002. aastal vastuvõetud tegevuskava;
 - võttes arvesse komisjoni teatist "Säästva arengu strateegia läbivaatamisest. Tegevusprogramm" (KOM(2005) 658 lõplik);
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 16. ja 17. juuni 2005. aasta järeldusi ja parlamendi varasemaid resolutsioone;
 - võttes arvesse komisjonile ja nõukogule esitatud suulisi küsimusi;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. võttes arvesse mittedäästvate suundumuste jätkumist paljudes valdkondades, nagu maakasutus ja maaressid, transport, kliimamuutus, kalandus, fossiilkütuste kasutamine ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemine;
- B. rõhutades kolme keske ja omavahel seotud eesmärgi tähtsust, milleks on keskkonnakaitse, sotsiaalne õiglus ja ühtsus ning majanduslik jõukus, ja võttes arvesse vajadust tagada, et neid kolme säästva arengu komponenti ELi ja ülemaailmsel tasandil asjakohaselt arvestataks ja rakendataks;
- C. võttes arvesse poliitika juhtpõhimõtteid, mis peavad säästvat arengut toetama, eriti elukvaliteeti ja solidaarsust ühe põlvkonna piires ning põlvkondade vahel;
- D. rõhutades, et kultuuris peaks toimuma nihe säästva arengu põhimõtetele rajatud ühiskonna suunas, mis nõuab pikaajalist poliitikat sihiga lahutada majanduskasv loodusressursside kasutamisest;
- E. arvestades, et märkimisväärne osa Euroopa elanikkonnast kannatab endiselt tõsiste majanduslike ja sotsiaalsete probleemide all, nagu vaesus, tööpuudus ja sotsiaalne tõrjutus, ning et sotsiaalselt kõige tõrjutumad inimesed elavad sageli kõige halvemas sotsiaalses keskkonnas, taludes halbu elamistingimusi ja halba tervist; võttes arvesse ka Euroopa Liidus toimunud dramaatilisi rahvastikumuutusi ja vastupidiseid suundumusi vähimarenenud riikides,

I ÜLDINE HINNANG

Vähene edasipüüdlikkus

1. avaldab pettumust seoses edusammude vähesusega Göteborgis 2001. aastal vastuvõetud säästva arengu strateegia arendamisel ja järelmeetmete võtmisel;
2. peab komisjoni tegevusprogrammi säästva arengu strateegia läbivaatamise kohta liiga ettevaatlikuks ja nõrgaks ja arvab, et praegusel kujul ei suuda see avalikku arvamust ega poliitikakujundajaid eesseisvate tähtsate ülesannete lahendamisele ergutada;
3. tervitab siiski eesistujariik Austria väärtuslikku tööd säästva arengu strateegia taaskäivitamiseks, komisjoni ettepanekute tugevdamiseks, olemasolevate eesmärkide ja näitajate koondamiseks ühte ja ühtsesse raamistikku ning mõnede uute ideede esitamiseks,

Seos Lissaboni strateegiaga

4. arvab, et üldiste strateegiade vastuvõtmisest, nagu on tehtud Cardiffis, Lissabonis ja Göteborgis, on vähe kasu, kui neid omavahel piisavalt ei seostata ega käsitleta ühe üldise protsessi osadena;
5. kahetseb sellega seoses, et Lissaboni strateegiat peetakse ekslikult peamiselt majanduslikku konkurentsivõimet ja tööhõivet puudutavaks ning keskkonnaeesmärke selle juures kõrvaliseks, säästva arengu strateegiat aga niisama ekslikult rohkem keskkonnaeesmärkidele kui vaesuse vähendamisele ja majanduse säästvusele keskenduvaks;
6. võtab siinjuures teadmiseks uue säästva arengu strateegia ja Lissaboni strateegia paljud täiendavad aspektid, nagu ühised eesmärgid parandada konkurentsivõimet, luua rohkem ja parema kvaliteediga töökohti, suurendada sotsiaalset kaasatust, kaitsta keskkonda ja vältida ohte;
7. soovib seetõttu püüda neid kaht strateegiat ühendada või hoolitseda, et nendega seotud tööd paremini kooskõlastataks, eriti ühtsete või ühitatavate järelevalve- ja läbivaatamismenetluste abil;
8. soovib Lissaboni ja säästva arengu strateegiade ühendamise konkreetse sammuna ühtlasi, et energia- ja transpordisüsteemide vajalikku ümberkujundamist, mis peab põhinema transpordinõudluse lahutamisel majanduskasvust ja üleminekul keskkonnasõbralikumatele transpordiliikidele ja mis on üks säästva arengu strateegia peamisi eesmärke, tuleks kasutada majanduskasvu, tööhõive ja ekspordi ergutamiseks Lissaboni strateegia raames;
9. võtab ühtlasi teadmiseks 2006. aasta kevadise Euroopa Ülemkogu otsuse korraldada igal kevadkohtumisel energiavaldkonna läbivaatamine, kusjuures see töö peaks sobituma ka laiemasse säästva arengu strateegia ja Lissaboni protsessi raamistikku;

II. STRATEEGIA TUGEVDAMINE

Eesmärkide tugevdamine: selgete keskmise tähtajaga ja pikaajaliste eesmärkide seadmine

10. märgib, et säästev areng on tõeliselt valdkondadevaheline majanduslik, sotsiaalne ja keskkonna-alane eesmärk, kuid sellele mõistele tuleb kahjuks, et talle võib anda nii palju erinevaid tõlgendusi; arvab seetõttu, et selle sisu tuleb väljendada võimalikult täpselt;
11. nõustub ettepanekuga lisada läbivaadatud säästva arengu strateegiasse seitse olulist teemat (kliimamuutus ja puhtam energia, rahvatervis, sotsiaalne tõrjutus, rahvastik ja ränne, loodusressursside majandamine, säästev transport, ülemaailmne vaesus ja arengueesmärgid);
12. kahetseb aga, et komisjoni teatis ei sisalda uusi eesmärke peale nende kohustuste, mida Euroopa institutsioonid on juba võtnud; kahetseb samuti, et komisjoni esitatud eesmärgid on väga üldise iseloomuga ja seega on neid raske läbi vaadata ning hinnata;
13. rõhutab bioloogilise mitmekesisuse kaitsmise tähtsust ja teeb ettepaneku, et see lisataks uue võtmeteemana säästva arengu strateegiasse või vähemalt pandaks sellele loodusressursside majandamise raames erilist rõhku;
14. arvab seetõttu, et piiratud arv keskmise ja kaugema tähtajaga eesmärke tuleks püstitada või uuesti kinnitada, et need peaksid põhinema ettevaatusprintsiiibil ning olema edasipüüdlikud ja et neid tuleks süstemaatiliselt rakendada ja jälgida; on veendunud, et need eesmärgid peaksid puudutama eriti praegusi kahjulikke suundumusi maakasutuse ja maaressursside, transpordi, kliimamuutuse, kalanduse, fossiilkütuste kasutamise ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemise valdkonnas ja ergutama üleminekut keskkonnasõbralikumatele transpordiliikidele, majanduskasvu lahutamist transpordist ning kasvuhoonegaaside heitmete vähendamist nii, et keskmine temperatuuritõus ei ületaks 2°C, võrreldes tööstuseelse ajastuga;
15. toetab ettepanekut rõhutada ressursitõhususe mõõtmise püüdeid keskkonnaressursside arvestuse teel; soovib teha erilisi pingutusi ELi ökoloogilise mõju jälgimiseks maailmas, analüüsides keskkonnamõju nii tarbimise kui tootmise poolelt ja seades eesmärgiks ELi mõju süstemaatilise vähendamise;
16. tervitab komisjoni ettepanekut vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse Euroopa aasta tähistamiseks; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks konkreetsemad algatused ja tõhusad rakendamismeetmed, et teha tõelisi edusamme; toob sellega seoses näiteks komisjoni algatuse ühiskonna vananemise mõju uurimiseks, mille eesmärgiks on leida konkreetseid lahendusi, mis põhineksid nii Euroopa Liidu erinevate otsustustasandite kui ka kodanikuühiskonna osalusel,

Kasvu kvaliteedi parandamine kui säästva arengu strateegia eeltingimus

17. arvab, et sisemajanduse kogutoodangu rõhutamisele ühiskonna edukuse mõõtmisel tuleks vastukaaluks seada hoolitsus kasvu kvalitatiivse poole eest, kuna see on säästva arengu eeldus; on seetõttu veendunud, et tuleb saavutada kokkulepe piiratud arvu tähtsamate säästvuse näitajate üle, mida tuleks esitada ja põhjalikult arutada iga-aastaselt säästva arengu strateegia läbivaatamisel; on seisukohal, et need näitajad peaksid puudutama elukvaliteedi peamisi aspekte ja võimaldama kvantitatiivselt ja kiiresti hinnata tervist (tervishoiu kvaliteet ja jaotumine, keskmine eluiga, laste suremus jne), teadlikkust (haridus ja kultuur, juurdepääs info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale jne), kaasatust (osalemine ühiskonna otsustes ja sotsiaalses kapitalis jne) ja keskkonna kvaliteeti (õhu ja vee saastatus jne);
18. nõuab Euroopa sotsiaalse mudeli edasiarendamist ja selle mudeli põhjal soovitude esitamist, et liikmesriigid asuksid tegevusse "mittesäästvate" suundumuste vastu, milleks on vaesus, sotsiaalne tõrjutus ja elanikkonna vananemise tagajärjed; arvab, et selleks tuleks kujundada sotsiaalse olukorra näitajad, mis liidetaks seejärel säästvuse mõjuhinnanguga; rõhutab, et Euroopa vajab säästva arengu toetuseks makroökonomilist raamistikku, mis tugevdaks keskkonnasäästlikku sisenõudlust, tööhõivet ja sotsiaalset ühtekuuluvust;
19. n seisukohal, et säästvat arengut tuleks pidada rohkem majanduslikuks võimaluseks ning tehnoloogiliste uuenduste ja investeringute ergutajaks kui takistuseks; kutsub seetõttu komisjoni üles koondama ELi killustatud kasvustrateegiaid üheks ühtseks strateegiaks, ühendades info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad ja ressursitõhusad tehnoloogiad säästvaks arenguks ning "arukaks kasvuks" nii liidu piires kui välisriikides;
20. on veendunud, et tuleks edendada teadmistel, teadlikkusel ja osalusel, kaasamisel ja inimestevahelistel suhetel põhinevat ühiskonda, mis läheb Lissaboni agendast kaugemale; arvab, et nii kujuneb kõrgema kvaliteediga ühiskond, mis suudab info- ning kommunikatsioonitehnoloogia ulatuslikuma toetamise kaudu energia ja teiste loodusvarude nõudlust vähendada,

Säästvuse haldamise toetamine riiklikul, ELi ja rahvusvahelisel tasandil

21. on veendunud, et säästva arengu strateegiat tuleb süstemaatiliselt jälgida, et selle asjakohast rakendamist tagada;
22. otsustab pidada Euroopa Parlamendis korrapäraselt ja kõigi asjassepuutuvate komisjonide osavõtul arutelusid säästva arengu eesmärkide üle, et parlament saaks õigeaegselt esitada oma seisukohad säästva arengu edusammude ja eelistuste kohta, nii et neid Euroopa Ülemkogus säästva arengu strateegia läbivaatamisel täielikult arvesse võetaks; on arvamusel, et Euroopa Parlament peaks pidama üldisel või kahepoolisel alusel regulaarselt dialoogi ELi liikmesriikide parlamentidega, et uurida parimaid lahendusi säästva arengu tagamiseks ja vahendada kogemusi säästva arengu strateegia rakendamise kohta kogu ELis ja liikmesriikides;
23. rõhutab riiklike säästva arengu strateegiate tähtsust igas liikmesriigis ning vajadust parimaid tavasid vahetada; rõhutab ühtlasi vajadust riiklikul, kohalikul ja üksikisikute

tasandil säästva arengu suunas tegutseda, tugevdades haridust, osalusprotsesse ja üldsuse teadlikkust säästva arengu põhimõtetest;

24. arvab, et säästvuse läbivaatamine peaks olema kõigi ELi uute poliitikameetmete mõjuhindangute ning poliitika rakendamise järgse jälgimise keskmes;
25. on veendunud, et lisaks ELi tasandil toimuvale tegevusele tuleb tegutseda ka rahvusvahelisel tasandil, et ergutada säästva arengu põhimõtete kujundamist kogu maailmas, sealhulgas kiiresti arenevates riikides, ning sel teel toetada majanduskasvu ja vähendada vaesust, säästes samas nappe ressursse ja kaitstes ülemaailmset keskkonda;
26. nõuab seetõttu Johannesburgi tegevuskava sihtidele ja aastatuhande arengueesmärkidele lähenemise süstemaatilist iga-aastast jälgimist;
27. tunnistab, et arenevatel riikidel pole vaja oma majanduse moderniseerimisel korrata tööstusmaade vigu seoses saastamisega; nõuab lisaks säästvuspõhimõtete rakendamist ELi arengukoostöötegevuses ja vajaliku rahastamise tagamist, et vastata ülemaailmsetele keskkonnaprobleemidele ja vajadustele,

Täiendavad meetmed

28. rõhutab vajadust täiendavate meetmete järele, nagu säästvad fiskaalmeetmed ja riigihanked ning mittesäästvate riiklike toetuste kõrvaldamine reast poliitikavaldkondadest;
29. rõhutab maaelu arengukavade ja nii tava- kui mahepõllunduse tähtsust säästva arengu jaoks, kuivõrd ainult majanduslikult ja ökoloogiliselt elujõulised maapiirkonnad suudavad maaelanikkonna vähenemist pöörata ja seega olulist infrastruktuuri kaitsta;
30. rõhutab teaduse ja uuendustegevuse tähtsust säästva arengu strateegias määratletud arvukate probleemide lahendamisel; kahetseb, et avaliku sektori toetus energiauuringutele ELis ja selle liikmesriikides on viimasel ajal järsult vähenenud, ja nõuab toetuse olulist suurendamist, eriti taastuvate energiaallikate ja energiatõhususe toetamise eesmärgil;
31. tunnistab, et kliima püsivus ja vajadus lõpetada sõltuvus fossiilkütustest on kujunemas ELi poliitika peamiseks sihtideks, mille saavutamiseks vajatakse peale ambitsioonika riikliku tegevuse kasvuhoonegaaside vähendamiseks ka märkimisväärset rahalist tuge tehnoloogiakoostööks arenguriikidega, et ergutada investeeringuid energiatõhususse ja madala süsinikusisaldusega energiaallikaid kasutavasse tehnoloogiasse;
32. rõhutab rahvatervist puudutavate küsimuste tähtsust ja vajadust integreerida need teistesse poliitikavaldkondadesse ning muuta need säästva arengu strateegia keskseks osaks;
33. on veendunud, et säästva arengu strateegia eesmärgid peavad kajastuma ELi eelarve kasutamises ajavahemikul 2007–2013 ja aitama ette valmistada ELi eelarve täieliku läbivaatamise kava aastatel 2008/2009; tervitab sellega seoses asjaolu, et ettepanek võtta vastu nõukogu määrus, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta, ütleb selgelt, et fondide eesmäärke täidetakse säästva arengu raames, kuid kahetseb, et fondide poolt kaasrahastatava abi

märgistamine ei ole säästva arengu strateegiaga kooskõlas ja arwab, et see tuleks läbi vaadata;

34. nõuab lõpuks tungivalt, et säästva arengu eesmärkide toetamiseks mõeldud meetmeid ei hinnataks ainult nende lühiajalise maksumuse, vaid ka neist pikema aja jooksul saadava kasu alusel ja et tegevusetusest tulenevaid kulusid samuti täielikult arvesse võetaks;
35. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.